

Amc 407

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍ

Հիմնադրվել է 1946 թ.

Հրատարակվում է տարեկան 12 անգամ

Համար XXXVIII, № 1

ԵՐԵՎԱՆ

Հունվար, 1985 թ.

Ր Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

Փարձառական

Մարտիրոսով Ս. Ս. Մեմբրանային համակարգերի վերադիվերային կազմակերպման կենտրոնական նպատակահարմարությունը	7
Քեմսկի Ֆ. Ն., Սևմյոնով Ս. Մ., Տոնայան Կ. Ա. Սպորտաշխարհի սկզբունքը և սոցիո-տալոգիական պրոցեսների մաթեմատիկական մոդելավորումը	19
Սազկի Ս. Պ., Խաչիկոսյան Կ. Մ., Զովսազյան Կ. Ա., Յերերբողիզների խրոնիկական եր-մուծման ազդեցությունն առնետների լյարդի էներգափոխանակության որոշ ցու-ղանիշների և β-գլիկոլիզացիայի ընդհանուր ակտիվության վրա	25
Մկրտչյան Լ. Կ., Կառապետյան Հ. Կ., Հաջյան Ս. Ա. հիթ-ի կայունությունը էլեկտրա-կան դաշտում տեղային անհատությունների առկայությամբ	29
Խոզեկյան Կ. Լ. Տրիպսիների պրոտեոլիտիկ ակտիվության վրա գլիկոլամինոզիկանների ինհիբիտորական ազդեցության մեխանիզմի ուսումնասիրությունը	35
Մելիքյան Կ. Բ. Երկչերտ լիպիդային մեմբրանների փոխազդեցությունը և միաձուլումը	44
Գյուլիանդանյան Ա. Վ. Իոնոֆորներից առաջացած K ⁺ H ⁺ փոխանակության ուսում-նասիրությունը էրիթրոցիտներում	51
Ազաբյան Ս. Յա., Համբարձումյան Տ. Կ. Ուրախ-անգագայուն Նձ-ԱնՅ-ազա	55
Լևոնյան Մ. Մ., Առաքելյան Ա. Կ., Լուսինյան Ա. Ա., Սիլվաբախյան Վ. Ի. Ըլ-տոկոֆե-րիլացնատաի ազդեցությունը լիպիդային զերոսթիզացման պրոցեսի վրա ակու-ստիկ ստրեսի պայմաններում	61
Կերզյան Ս. Է., Զախարյան Ա. Ե. Սպիտակուցների լուծույթների ֆոտոքեմիլյումինես-ցենցիան ուլտրամանուշակագույն լույսով երկարատև ճառագայթման պայմաններում	65
Արմուշի Կ. Կ., Տեր-Մաթևոսյան Ա. Ս. էլեկտրաստատիկ դաշտի ազդեցությանը ճե-խարկված առնետների միտոքոնդրիաններում Ca ⁺⁺ -ի քանակի և լյարդում ԱՆՅ-ի մակարդակի հետազոտումը	70
Վասենկո Է. Վ. Կենսաբանություն ակտիվ միացությունների սամանումը անզգայացման պրակտիկայի համար	73
Ռևտա Ի. Լ., Լոյկիյան Ա. Վ., Սետա Ս. Լ., Աստվածատույան Ս. Ս., Սահանյան Վ. Ա. E. coli K-12-ի քրոմոսոմի շրջ I.CBH շրջանը կրող ռեկոմբինանտ պրոպագուլների ֆիզիկական վերլուծությունը	79

Համառոտ հաղորդումներ

Ավագյան Յ. Ս., Ազաբյան Ս. Յա., Համբարձումյան Բ. Կ., Զովհաննիսյան Ի. Ա., Պետ-րոսյան Լ. Ս., Սևմյոնով Ա. Լ., Խաչիկյան Ա. Է., Խաչատրյան Կ. Է., Բ. Ս. Սպորտա-կոգայի համար լիպոսոմ թափանցելիության արագ որոշման մեթոդ	83
Նախատարված Կ. Ի., Առաքելյան Վ. Բ., Հաջյան Ս. Ա., Նատրիկովի դոկտրինայի ազ-դեցությունը երկչերտ լիպիդային թաղանթների (հիթ) էլեկտրական մակման փո-խների քանակի վրա	85
Ալավերդյան Կ. Հ., Երզնկյան Կ. Լ. Հսկայիստամբինային պրակտիկաների տրանսմեմբրա-նային փոխազդման հետազոտումը	87

«Հայաստանի կենսաբանական հանդես», 1985:

Մայ Կուսակ Վին. Ֆան Ֆայ. Ռենտգենյան ճառագայթներով և թիմիական մուտագեններով
սակավորած սոյայի որոշ մուտամուտային ձևերի բնութագրերը 89

Լ Ե Ա Մ Ա

Հովհաննիսյան Ա. Գ. Ի անբուսական կոնֆերանսը՝ նվիրված ֆիզիկա-սոսիոլոգիական
կենսաբանությանը և կենսատեսիսոլոգիային 90

СОДЕРЖАНИЕ

Экспериментальные

<i>Мартirosов С. М.</i> Биологическая целесообразность надмолекулярной организации мембранных систем	7
<i>Семевский Ф. Н., Семенов С. М., Тонян Г. А.</i> Принципы оптимальности и математическое моделирование социозологических процессов	19
<i>Соцкий О. П., Саркисова Г. М., Чухаджан Г. А.</i> Влияние хронического введения цереброзидов на некоторые показатели энергообмена и общую активность β -гликозидаз печени крыс	25
<i>Микаелян Л. Г., Карапетян А. К., Аджян С. А.</i> Устойчивость БЛМ в электрическом поле в присутствии местных анестетиков	29
<i>Ерзинкян К. Л.</i> Исследование механизма ингибирования гликозаминогликанами протеолитической активности трипсина	39
<i>Меликян Г. Б.</i> Взаимодействие и слияние бислойных липидных мембран	41
<i>Гюльханданян А. В.</i> Исследование индуцированного венофирами K^{+} -ATP обмена в эритроцитах	51
<i>Адамян С. Я., Амбарцумян Т. Г.</i> Узавин-нечувствительная Na-ATP аза	56
<i>Мелконян М. М., Аракелян А. Г., Рухкян А. А., Мхитарян В. Г.</i> Влияние α -токоферилacetата на процесс липидной перекисидации при акустическом стрессе	61
<i>Геооркян М. Л., Закарян А. Б.</i> Фотохемилюминесценция растворов бсакв при длительном облучении ультрафиолетовым светом	66
<i>Арцруни Г. Г., Гер-Маркосян А. С.</i> Содержание Ca^{++} в митохондриях и уровне АТФ в печени крыс, подвергшихся воздействию электростатического поля	70
<i>Ваасенко Э. В.</i> Конструирование биологически активного соединения для анестезиологической практики	73
<i>Метт Н. Л., Кочикян А. В., Метт А. Л., Аствацатурян М. Э., Сакоян В. А.</i> Физический анализ рекомбинантных плазмид, несущих район arg ECBH хромосомы <i>Escherichia coli</i> K-12	

Краткие сообщения

<i>Авакян Ц. М., Адамян С. Я., Амбарцумян Т. Г., Оганесян Ж. А., Петросян Л. С., Симонян А. Л., Татикян С. Ш., Хачатрян Г. Э.</i> Метод быстрого определения проницаемости липосом для β -D-галактозы	83
<i>Хачатрян Г. Р., Аракелян В. Б., Аджян С. А.</i> Влияние додецилсульфата натрия на число стабильных электрического пробоя БЛМ	85
<i>Алавердян К. Г., Ерзинкян К. Л.</i> Изучение трансмембранного переноса антигистаминных препаратов	87

Рефераты

- Май Куанг Винь, Фан Фай. Характеристика некоторых мутантных форм сои, индуцированных рентгеновскими лучами и химическими мутагенами . 89

Хроника

- Оганесян М. Г. I республиканская конференция по физико-технической биологии и биотехнологии 90

ACADEMY OF SCIENCES OF THE ARMENIAN SSR BIOLOGICAL JOURNAL OF ARMENIA

Founded in 1946

12 issues per year

Volume XXXVIII, № 1

YEREVAN

January, 1985

CONTENTS

Experimental

<i>Marltrosou S. M.</i> Biological Expedience of the Overmolecular Organization of Membrane Systems	7
<i>Semevsky F. N., Semgonov S. M., Tonoyan G. A.</i> Principle of Optimization and Mathematical Modelling of Socio-Etiological Processes	19
<i>Sotsky O. P., Sarkisova G. M., Chukhadjian G. A.</i> Effect of Cerebrosides Chronic Injection on Some Indices of Energometabolism and on the General Activity of β -Glycosidases in the Rats Liver	25
<i>Mikaellian L. G., Karapetyan A. C., Adgyan S. A.</i> Stability of Bilayer Lipid Membranes in the Electric Field in the Presence of the Local Anesthetics	29
<i>Erzinkyan K. L.</i> Investigation of the Mechanism of Glycoseaminoglycans Inhibitory Influence on the Trypsine Proteolytic Activity	38
<i>Melkian G. B.</i> Interaction and Fusion of Bilayer Lipid Membranes	44
<i>Gyulkhandanyan A. V.</i> Investigation of Ionofore-Induced $K^+ - H^+$ Exchange in Erythrocytes	51
<i>Adamian S. Ya., Hambartsumian T. G.</i> Ouabain-Insensitive Na-ATP-ase	56
<i>Melkonian M. M., Arakelian A. G., Ruchkian A. A., Mkhitarian V. G.</i> Effect of α -Tocopherilacetate on the Lipid Peroxidation Process under the Acoustic Stress	61
<i>Gevorkian M. L., Zakarian A. E.</i> Photochemiluminescence of the Proteins Solutions during Prolonged Irradiation by Ultraviolet Light	65
<i>Artzruni G. G., Ter-Markosian A. S.</i> Content of Ca^{++} in Mitochondria and ATP Level in the Liver of Rats Exposed to the Treatment of Electrostatic Field	70
<i>Vlaskenko E. V.</i> Construction of Biologically Active Combinations for Anesthesiological Practice	73
<i>Mett I. L., Kochikyan A. V., Mett A. L., Astvatsaturyan M. Z., Sahanyan V. A.</i> Physical Analysis of Recombinant Plasmids Carrying <i>arg</i> ECBH Region of <i>Escherichia coli</i> K-12	79

Short Communications

<i>Avakian Ts. M., Adamian S. Ya., Hambartsumyan T. G., Hovhannissian Zh. A., Petrosian L. S., Simonian A. L., Tatikian A. Sh., Khachatryan G. E.</i> Method of Quick Determination of Penetration by Lipose for β -D-Glucose	83
<i>Khachatryan G. R., Arakelian V. B., Adgyan S. A.</i> Influence of Sodium Dodecylsulphate on the Stages Number of Bilayer Lipid Membranes Electric Holding	85
<i>Alaverdyan K. G., Erzinkyan K. L.</i> Investigation of Antihistaminic Preparations Transmembraneous Transfer	87

A b s t r a c t s

- Mai Kuang Vin, Fan Fai* Characteristics of Some Mutant Forms of Soy—Bean,
Induced by X-Rays and Chemical Mutagenes 89

C h r o n i c s

- Hovhannissian M. G.* The First Republican Conference Dedicated to Physiolotech-
nological Biology and Biotechnology 90